

Nəqliyyat layihələri

Yeni alternativ yol paytaxtın mərkəzində sıxlığı azaldacaq

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin “Bakı şəhərinin inzibati ərazisində avtomobil nəqliyyatı sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” 19 aprel 2023-cü il tarixli fərmanı, eyni zamanda, Nəqliyyatı Əlaqələndirmə Şurasının yaradılması ilə bağlı sərəncamı paytaxtın nəqliyyat probleminin həlli üçün kompleks tədbirləri hədəfə alıb.

Nəqliyyat sektorunda indiyədək həllini gözləyən bir sıra problemlər mövcuddur. Elə dövlətimizin başçısının imzaladığı müvafiq sənədlər də həmin çətinliklərin aradan qaldırılması, bu sahədə dönmüşün yaradılması, sözügedən sektorun inkişafının sürətləndirilməsi məqsədi daşıyır.

Qeyd edək ki, uzun illər ərzində mövcud sistemin yenidən qurulması, müasirləşdirilməsi daim diqqət mərkəzində saxlanılıb, bu istiqamətdə çoxsaylı layihələr reallaşdırılıb. İstər yükdaşımada, istərsə də müxtəlif nəqliyyat vasitələri ilə əhaliyə xidmət göstərilməsində yüksək keyfiyyət göstəricilərinə nail olunub. Əlbəttə, bu məsələdə avtomobil nəqliyyatı parklarının yenilənməsinə, xidmət prosesində təhlükəsizliyin təmin olunmasına və yol infrastrukturunun müasir səviyyədə qurulmasına xüsusi önəm verilib.

Prezident İlham Əliyevin hakimiyyətdə olduğu illər ərzində yol təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı qəbul edilmiş proqramlar çərçivəsində aparılan uğurlu islahatlar nəticəsində Azərbaycan yol infrastrukturunun keyfiyyəti reytingində MDB dövlətləri arasında 1-ci yerdə, dünyanın 140 ölkəsi arasında isə 27-ci yerdə qərarlaşmağa müvəffəq olub.

Dövlət başçısının müvafiq sərəncamlarına əsaslanan Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi 2004–2024-cü illər ərzində ölkədə 6 min 593,7 kilometr respublika əhəmiyyətli, 11 min 643,6 kilometr yerli əhəmiyyətli, 2 min 529,8 kilometr Bakı şəhər yolları olmaqla, ümumilikdə, 20 min 767,1 kilometr uzunluğunda yeni yollar tikib, yenidən qurub və təmir edib. Beləliklə, yol-nəqliyyat infrastrukturunun beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılmasını istiqamətində aparılan kompleks tədbirlər nəticəsində həm ölkə əhəmiyyətli, həm də şəhər, rayon, qəsəbə və kənddaxili yollar müasir səviyyədə yenidən qurulub. Bu da, öz növbəsində, rahat gediş-gəlişi təmin etməklə, yük və sərnişin daşınmasını asanlaşdırmaqla vətəndaşların həyat şəraitini daha da yaxşılaşdırıb.

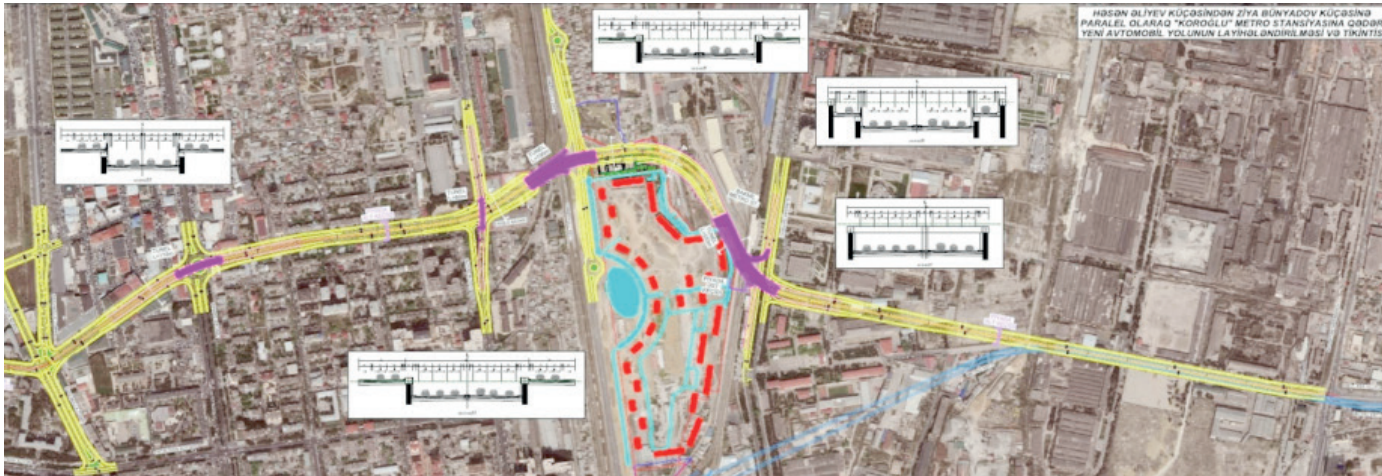
Mütəxəssislər bildirirlər ki, ölkədə mobillik, yol hərəkəti təhlükəsizliyi və yol-nəqliyyat infrastrukturunu ilə bağlı vahid dövlət siyasəti, vahid institusional sistem, vahid prinsip və yanaşmalar, vahid nəzarət və cavabdehlik olmalıdır. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Nəqliyyatı Əlaqələndirmə Şurasının yaradılması haqqında” 2023-cü il 19 aprel tarixli sərəncamı da məhz vahidlik, çeviklik, mobillik və səmərəli koordinasiyanın təmin olunması zərurətindən irəli gələn addımdır.

Bütün bunlara əsasən, deyə bilərik ki, dövlətimizin başçısının müvafiq sərəncamı ilə yaradılan Nəqliyyatı Əlaqələndirmə Şurası səmərəli fəaliyyəti ilə nəqliyyatın ayrı-ayrı növlərinin koordinasiyalı fəaliyyətini və əhəlinin mobilliyini təmin edir, yol və nəqliyyat infrastrukturunun inkişaf etdirilməsi, yol hərəkətinin təşkili, təhlükəsizliyi və tənzim-

lənməsinin daim diqqətdə saxlamaqla, ölkəmizin iqtisadiyyatının daha da güclənməsinə, əhəlinin sosial rifahının daha da yaxşılaşmasına önəmli töhfələr verir.

Göründüyü kimi, nəqliyyat sektoruna göstərilən diqqət və aparılan düşünülmüş siyasət nəticəsində son illərdə bu sahə uğurla inkişaf edib, yol infrastrukturunu yenilənib. Yol hərəkətinin təşkilinə gəldikdə isə nəqliyyat vasitələrinin və ya piyadaların təhlükəsizliyini, fasiləsiz və rahat hərəkətini təmin etmək məqsədilə küçə-yol şəbəkəsi daim yenilənib, bu istiqamətdə bir sıra mühəndis və təşkilati tədbirlər reallaşdırılıb.

Bütün bunlara baxmayaraq, sözügedən sistemdə görülməli işlər də çoxdur. Məsələn, hazırda paytaxt ərazisində avtomobil nəqliyyatı, o cümlədən yol hərəkətinin təşkili sahəsində tənzimləmə və idarəetmə mexa-

İlham Əliyev deyib: “Burada avtobus nəqliyyatını metro nəqliyyatı ilə uzlaşdırmaq məsələləri dayanır. Biz son vaxtlar bir neçə metro stansiyasını istifadəyə verdik. Amma bu, kifayət deyil və mənim göstərişimlə yeni 10 metro stansiyası inşa ediləcək. Onların yerləri də seçildi və bu ildən başlayaraq artıq investisiyalar da qoyulacaq. Bununla bərabər, yeni yol infrastruktur layihələrini Bakı şəhərində icra etmək üçün artıq ilk 7-8 layihə seçildi. Beynəlxalq mütəxəssislər cəlb edildi. Biz hansı yollara üstünlük verməliyik. Bəzən yeni yol açılır, amma o, tıxacın azalmasına yox, artmasına gətirib çıxarır. Yəni, burada beynəlxalq təcrübə çox vacibdir və bu məsələ də mütləq öz həllini tapacaq”.

Artıq Bakı şəhərinin perspektiv inkişafını nəzərə almaqla paytaxtın Həsən Əliyev küçəsindən Ziya Bünyadov prospektinə paralel olaraq “Koroğlu” metrostansiyasına qədər yeni avtomobil yolunun tikintisinə start verilib. Layihənin xüsusi dövlət əhəmiyyəti nəzərə alınmaqla Heydər Əliyev və Ziya Bünyadov prospektlərində nəqliyyat vasitələrinin sıxlığının azaldılması və hərəkətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi nəzərdə tutulub.

Sözügedən layihə çərçivəsində yol hərəkətinin təşkilinin texniki xarakteristikalarının qısa təhlilinin nəticələri nəzərə alınaraq, ərazidə nəqliyyat problemlərinin əsaslı həlli, əsas nəqliyyat yollarının birbaşa əlaqələndirilməsi, mühüm nəqliyyat funksiyasını yerinə yetirən yollar üzrə optimal birləşmənin təmin edilməsi və alternativ marşrutların yaradılması, habelə ərazidəki nəqliyyat yollarının məntiqi birləşməsinin gerçəkləşdirilməsi, ərazinin küçə-yol şəbəkəsinin nəqliyyat planlaşdırma sxeminin tamamlanması məqsədilə layihənin icrası məqsəduyğun sayılıb.

Layihənin əsas üstünlükləri Həsən Əliyev küçəsinin davamı olaraq Yusif Vəzir Çomənzəmənlə küçəsinə düzxətli davam etməklə şərq hissədə Ələsgər Qayıbov və Xəlil Rza Ulutürk küçələrinə birləşdirilməsi nəticəsində Təbriz küçəsi ilə Ağə Nemətulla və Əhməd Rəcəbli küçələrinin kəsişmələrində, eləcə də “Nərimanov” metrostansiyası ətrafında müşahidə olunan nəqliyyat sıxlığı azalacaq, habelə Bakı Metropoleninin “Gənclik” və “Nərimanov” stansiyaları ətrafındakı ərazilərdən “Koroğlu” stansiyası istiqamətində hərəkət edən nəqliyyat vasitələrinin fasiləsiz yerdəyişmələrinin reallaşmasına şərait yaradılacaq.

Eyni zamanda, qeyd edilən yeni yol birləşməsinin yaradılması nəticəsində “Gənclik” və “Nərimanov” metrostansiyaları ətrafındakı ərazilərdən “Koroğlu” metrostansiyası istiqamətində və yaxud əks istiqamətlər üzrə Heydər Əliyev prospekti vasitəsilə yerinə yetirilən nəqliyyat yerdəyişmələrinin azalması və Heydər Əliyev prospektinə alternativ hərəkət marşrutunun yaradılması hesabına bu prospektin yan yolunda müşahidə olunan tıxac hallarının minimumlaşdırılması təmin ediləcək.

Bundan əlavə, qeyd edilən birləşmənin yaradılması nəticəsində şəhərin şərq və mərkəzi qərb periferiyaları arasında Heydər Əliyev və Ziya Bünyadov prospektlərinə paralel və həmin prospektlərin mərkəzi aralığında yerləşən yeni yaşayış massivlərinə alternativ birbaşa nəqliyyat bağlantısının yaradılması gerçəkləşdiriləcək. Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin məlumatına görə, şəhər

əhəmiyyətli magistral küçə olacaq yolun ümumi uzunluğu 3 min 896 metr, enləri 3,5 metr olmaqla 6 zolaqlı olacaq. Yolda 4 tunelin və 3 yeraltı piyada keçidinin tikintisi nəzərdə tutulub.

Əlbəttə, yeni magistralın çəkilməsi yollarda sıxlığın qarşısının alınması, insanların tıxaclarda vaxt itkisi ilə üzləşməsi kimi problemlərin aradan qaldırılması məqsədi daşıyır. Yaxın gələcəkdə 10 metrostansiyasının tikintisi də nəzərdə tutulur. Bu stansiyaların qarşısındakı 5 il ərzində inşa edilərək istifadəyə verilməsi planlaşdırılıb.

Bundan başqa, metro ilə avtobus nəqliyyatının

yatının uzlaşması məsələsinə gəlincə, hazırda bir neçə yerdə metrostansiyaları ilə avtobus xətlərinin kəsişməsi baş verir. Amma bunlar əslində mübadilə nöqtələridir. Yəni sərnişinlər yollarına avtobusdan düşdükdən sonra metro ilə davam edə bilərlər. Məlum olduğu kimi, “Koroğlu”, “20 Yanvar” və “28 May” metrostansiyalarında belə mübadilə nöqtələri var. Amma bu alt-mərkəzlərin təkmilləşdirilərək daha da inkişaf etdirilməsi nəzərdə tutulur.

VB AYRAMOV,
M.YAQBZADƏ
XQ